

UNIwersytet
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Adaptacja sektorów gospodarki do zmian klimatu

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Zarządzanie środowiskiem Specjalność - Jednostka organizacyjna Wydział Nauk Geograficznych i Geologicznych Poziom studiów studia drugiego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2023/24 Kod zajęć 07ZSRS.28N.02739.23 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Fakultatywny Blok zajęciowy Przedmioty nieprzypisane
Koordynator zajęć	Piotr Lupa	
Prowadzący zajęcia	Piotr Lupa	
Okres Semestr 4	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 15, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Zapoznanie studentów ze współczesnymi wyzwaniami dla funkcjonowania gospodarki w warunkach zmieniającego się klimatu.
C2	Zapoznanie studentów ze skutecznymi rozwiązaniami w zakresie adaptacji różnych sektorów gospodarki do zmian klimatu w kontekście poprawy jakości życia mieszkańców i zwiększenia ich bezpieczeństwa.

Wymagania wstępne

Podstawowa wiedza z zakresu scenariuszy globalnych zmian klimatu oraz zmian klimatu w Polsce.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna i rozumie w stopniu pogłębionym zagrożenia dla sektorów gospodarki wynikające z obecnych i prognozowanych zmian klimatu.	ZSR_K2_W01, ZSR_K2_W05	Kolokwium pisemne
W2	zna i rozumie w stopniu pogłębionym zagadnienia z zakresu zielono-niebieskiej infrastruktury, rozwiązań opartych na przyrodzie oraz możliwości ich zastosowania w adaptacji sektorów gospodarki do zmian klimatu.	ZSR_K2_W01, ZSR_K2_W02, ZSR_K2_W05	Kolokwium pisemne
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi dobierać i proponować właściwe rozwiązania łagodzące negatywne skutki zmian klimatu uwzględniając specyfikę sektorów gospodarki i wiedzę z zakresu zielono-niebieskiej infrastruktury oraz rozwiązań opartych na przyrodzie.	ZSR_K2_U01, ZSR_K2_U03, ZSR_K2_U08	Kolokwium pisemne
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	jest gotów/a do krytycznej oceny zdobytej wiedzy oraz rozwiązywania problemów poznawczych i praktycznych z uwzględnieniem opinii ekspertów, w tym do współpracy z innymi interesariuszami w przeciwdziałaniu zmianom klimatu i adaptacji do ich skutków	ZSR_K2_K03, ZSR_K2_K05	Kolokwium pisemne

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Zmiany klimatu i ich skutki przyrodnicze, gospodarcze i społeczne - ujęcie teoretyczne.	W1, U1	Wykład
2.	Strategie przeciwdziałania zmianom klimatu i adaptacji do ich skutków. Główne kierunki polityki klimatycznej.	W2	Wykład
3.	Rodzaje działań adaptacyjnych. Rola szarej i zielono-niebieskiej infrastruktury oraz rozwiązań opartych na przyrodzie w adaptacji do zmian klimatu.	W2	Wykład
4.	Adaptacja do zmian klimatu w gospodarce wodnej i w strefie wybrzeża.	W1, W2, K1	Wykład
5.	Adaptacja do zmian klimatu w gospodarce przestrzennej i na obszarach zurbanizowanych.	W1, W2, K1	Wykład
6.	Adaptacja do zmian klimatu w rolnictwie i leśnictwie.	W1, W2, K1	Wykład

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
7.	Adaptacja do zmian klimatu w sektorze energetycznym, transporcie i budownictwie.	W1, W2, K1	Wykład

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Dyskusja

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Na końcową ocenę składa się wynik uzyskany na kolokwium pisemnym. Skala ocen: 1. Bardzo dobry (bdb; 5,0) – 90,0% punktów i powyżej, 2. Dobry plus (db plus; 4,5) – 80,0-89,9% punktów, 3. Dobry (db; 4,0) – 70,0-79,9% punktów, 4. Dostateczny plus (dst plus; 3,5) – 60,0-69,9% punktów, 5. Dostateczny (dst; 3,0) – 50,0-59,9% punktów, 6. Niedostateczny (ndst; 2,0) – poniżej 50% punktów.

Literatura

Obowiązkowa

1. Kundzewicz Z. W., Hov Ø., Okruszko T. (red.). 2017. Zmiany klimatu i ich wpływ na wybrane sektory w Polsce. Raport projektu CHASE-PL. Poznań (wybrane fragmenty).
2. Kundzewicz Z. W., Kowalczak P., 2008. Zmiany klimatu i ich skutki. Wyd. Kurpisz, Poznań (wybrane fragmenty).
3. Rozwiązania wspierające przyrodę w mieście. Przewodnik i inspiracje. Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta - Urząd Miasta Poznania. Poznań 2022 (wybrane fragmenty).
4. Bergier T., Kowalewska A. (red.). 2019. Błękitno-zielona infrastruktura dla łagodzenia zmian klimatu w miastach. Katalog techniczny. Ecologic Institute & Fundacja Sendzimira. Berlin - Kraków (wybrane fragmenty).

Dodatkowa

1. Popkiewicz M., Kardaś A., Malinowski S., 2019. Nauka o klimacie. Wydawnictwo Sonia Draga Sp. z o. o., Wydawnictwo Nieoczywiste, Wydawnictwo Post-Factum, Warszawa (wybrane fragmenty).
2. Zmiana klimatu 2022. Fizyczne podstawy naukowe. 6 Raport IPCC. Podsumowanie dla decydentów (wybrane fragmenty).
3. Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030. Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2013.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	15
Przygotowanie do zaliczenia	25
Czytanie wskazanej literatury	35

Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 75
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
ZSR_K2_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do dostrzegania i formułowania problemów związanych z potrzebą ochrony środowiska przyrodniczego oraz jego poszczególnych zasobów
ZSR_K2_K05	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do rozumienia wartości badań naukowych i aplikacyjnych z punktu widzenia rozwoju cywilizacji, a także korzyści wynikających z upowszechniania wyników badań opartych na rzetelnej wiedzy oraz sprawdzonych źródłach informacji
ZSR_K2_U01	Absolwent/ka potrafi wykorzystywać literaturę naukową oraz czytać ze zrozumieniem zawansowane teksty naukowe w zakresie właściwym dla zarządzania środowiskiem
ZSR_K2_U03	Absolwent/ka potrafi opracowywać programy przeciwdziałania zagrożeniom i konfliktom środowiskowym w różnych skalach przestrzennych i dla różnych sektorów gospodarki
ZSR_K2_U08	Absolwent/ka potrafi stosować innowacyjne rozwiązania w zakresie technicznej ochrony poszczególnych elementów środowiska oraz w sferze gospodarki odpadami
ZSR_K2_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym najnowsze trendy w rozwoju badań naukowych oraz zastosowania osiągnięć naukowych w zakresie właściwym dla kierunku studiów
ZSR_K2_W02	Absolwent/ka zna i rozumie rolę ochrony środowiska w planowaniu rozwoju społeczno-gospodarczego i przestrzennego z uwzględnieniem nowoczesnych metod zarządzania
ZSR_K2_W05	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym współczesne trendy w zakresie adaptacji systemów ekologicznych do zmian i zagrożeń oraz zapobiegania konfliktom środowiskowym